

РЕШЕНИЕ

№ 1023

гр. Варна, 25.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети август през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Невин Р. Шакирова

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
мл.с. Виляна Н. Михалева

при участието на секретаря Марияна Ив. Иванова
като разгледа докладваното от Невин Р. Шакирова Въззивно гражданско дело № 20233100501697 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава XX от ГПК.

Образувано е по повод въззивна жалба на П. Д. С. срещу Решение № **** от 25.05.2023г. по гр.д. № 2415/2023г. по описа на ВРС, 42-ри състав, с което **на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КТ** са отхвърлени предявените от въззивника срещу „В.К.И.Г“ ЕООД, ЕИК ***** искове за признаване за незаконно и отмяна на Заповед № 001/01.06.2022г. на управителя на дружеството работодател, с която на основание чл. 325, ал. 1 от КТ е прекратено трудовото правоотношение на ищеца, считано от 01.06.2022г., както и за възстановяването му на заеманата преди уволнението длъжност „Контрольор, качество“, при ответното дружество.

Жалбата е основана на оплаквания за неправилност, материална незаконосъобразност и необоснованост на решението. Изложени са съображения, че неправилно от отсъствието на подпис на работника в представения по делото трудов договор, ВРС е извел правен извод, че не е доказан факта на сключен между страните трудов договор по чл. 62 от КТ, както и че съставените документи – разчетно платежни ведомости и уволнителна заповед не могат да заместят същия. В тази връзка, съдът не е отчел тезата на ответника, че ищецът бил назначен на длъжността фиктивно, което е инициация за сключен трудов договор. При твърдение на ищеца, че между страните е възникнало валидно ТПО въз основа на писмен трудов договор от 19.01.2021г., оригинал на който се намира в държане на работодателя, съдът е следвало да обсъди доказателствата и въз основа на тях да формира правни изводи

съществувал ли е писмен трудов договор, който е изгубен или унищожен не по вина на ищеца и при извод, че писмен документ е бил съставен, но не се представя по делото не по вина на страната, която се позовава на този документ, да обсъди доказателствата, установяващи съдържанието му с оглед твърдението, че ищецът е подписал такъв, но не разполага с копие на същия. Непредставяйки подписан трудов договор, работодателят черпи права от собственото си противоправно поведение. Индиция за сключен трудов договор е и твърдението на ответника, че ищецът с назначаването си е бил в неплатен отпуск /чл. 160, ал. 1 от КТ/, доколкото регламентирани в КТ отпуски се ползват само при сключен трудов договор. Отделно трудовият договор е деклариран от работодателя в ТД на НАП, без да е представил на работника копие от уведомлението. Така от приетото трудово досие се установява, че в информационния масив на дирекцията са постъпили данни за сключен между страните трудов договор на 19.01.2021г., прекратен на 08.04.2004г. По данни на ТД на НАП за актуално състояние на трудовите договори на ищеца е регистриран трудов договор, сключен на 19.01.2021г., прекратен на 01.06.2021г. Тези доказателства установяват по несъмнен начин, че в изпълнение на задълженията си по чл. 5, ал. 4 от КСО, ответникът представил в НАП данни за осигурителния доход на ищеца, в качеството му на негов работодател; че трудовият договор е вписан в регистъра на трудовите договори на НАП, в който са отразени съществените елементи по чл. 66, ал. 1 от КТ. Тези факти обуславят несъмнен извод, че между страните е сключен трудов договор на 19.01.2021г., съществувал до 01.06.2022г., когато същият бил едностранно прекратен от работодателя. От друга страна в оспорената заповед липсват посочени причини за прекратяване на трудовия договор; заповедта е немотивирана и само на това основание следва да се отмени, а въззивникът да се възстанови на заеманата длъжност. Като е отхвърлил исквете само въз основа на неподписан от работника трудов договор, ВРС е постановил решението си в разрез с всички основни начала на гражданския процес. Ето защо е отправено искане решението да се отмени и вместо него да се постанови друго, с което предявените искове да се уважат с извод за основателност.

В отговор на жалбата, „В.К.И.г“ ЕООД, представлявано от управителя оспорва доводите в нея. Поддържа, че правилно в обжалваното решение ВРС е приел, че представеният по делото договор е неподписан от ищеца, поради което не може да се приеме, че е налице договор между страните. Посочва, че въззивникът никога не е полагал труд на претендираната длъжност и не е получавал трудово възнаграждение за това. Едноличният собственик на капитала на дружеството П.Д. Х. и въззивника са били съдружници и съвместно управлявали „П.С.“, ЕИК *****, като след разрыв в отношенията им по искане на П. Х., П. С. напуснал дружеството прехвърляйки му дяловете си. Едновременно с това П. С. е и едноличен собственик на капитала и управител на „Н.П.Г.“ ЕООД, ЕИК ***** и заедно с въззиваемото дружество са развивали съвместна строителна дейност. В тази връзка управителят на „В.К.И.г“ ЕООД – П. Х. се е водил на работа в дружеството на ищеца „Н.П.Г.“ ЕООД, а въззивникът фиктивно се е водил на работа във въззиваемото дружество, като през това време е бил в неплатен отпуск. Наред с това П. С. е управител и едноличен собственик на капитала на множество други търговски

дружества и да контролира качеството на строителството в ответното дружество е бил последният му ангажимент. Ето защо въззивникът никога не е престира труд на длъжността в ответното дружество. Заявява възразение, че за предявяване на настоящите искове е настъпила погасителна давност на основание чл. 358 от КТ – от твърденията на ищеца в ИМ се установява, че е узнал за заповедта за уволнение на 12.01.2023г. в първото с.з. по гр.д. № 13652/14.10.2022г. по описа на ВРС. Това обстоятелство не отговаря на истината, доколкото по това водено между страните гр.д. е налице признание на ищеца, че от справка от НАП узнал за прекратяване на правоотношението преди образуване на това дело. Ето защо отправя искане обжалваното решение да се потвърди като правилно и законосъобразно.

В хода на проведеното по делото съдебно заседание, страните поддържат изразените позиции по спора, като всяка от тях претендира присъждане на разноски.

При проверка валидността и допустимостта на обжалваното решение, съобразно нормата на чл. 269, пр. I от ГПК, съдът не открива пороци, водещи до неговата нищожност или недопустимост. По останалите въпроси, за да се произнесе съдът съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявени от П. Д. С. срещу „В.К.И.г“ ЕООД, ЕИК ***** съединени в условията на първоначално обективно кумулативно съединяване на конститутивен иск с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ за признаване на уволнението му, извършено със Заповед № 001/01.06.2022г. за незаконно и отмяна на заповедта и с правно основание чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност „Контрольор, качество“ при ответното дружество.

Фактическите твърдения, на които са основани исковите са в следния смисъл: по силата на трудов договор от 19.01.2021г. сключен като безсрочен, на непълно работно време, ищецът бил назначен на длъжност „контрольор по качеството на строителството“ при ответното дружество. По силата на заеманата длъжност организирал работния процес, поставял конкретни задачи и следял за качеството на изпълнение на СМР, извършвани от строителни работници при дружеството. Уговореното трудово възнаграждение за заеманата длъжност било в размер на 162.50 лв. месечно за два работни часа на ден, без фиксирано работно място и работно време. За неизплатените му трудови възнаграждения до 01.06.2022г. ищецът инициирал гр.д. № 13652/2022г. по описа на ВРС. В първото открито с.з., проведено по това дело на 12.01.2023г. ищецът узнал, че със Заповед № 001/01.06.2022г. трудовото му правоотношение е прекратено от работодателя на основание чл. 325, ал. 1 от КТ. Така издадената заповед не му е била връчена, а е незаконосъобразна, както и извършеното с нея уволнение, поради това, че ищецът не е подавал молба за прекратяване на ТПО по взаимно съгласие; заповедта е немотивирана доколкото не съдържа описание на фактическото основание за прекратяване на ТПО, нито конкретно правно основание за това. Ето защо счита, че прекратяването на ТПО е незаконно, заповедта следва да се отмени, като ищецът бъде възстановен на заеманата длъжност. Отправил искане за положително произнасяне по така предявените искове.

В отговор, ответникът „В.К.И.г“ ЕООД, гр. Варна оспорил предявените искове с твърдение, че по силата на трудов договор № 118/19.01.2021г. ищецът бил назначен на работа в дружеството при определено работно време от два часа. Посочил, че този трудов договор не е бил подписан от ищеца, поради което със Заповед № 001/01.06.2022г. на управителя на дружеството, същият е прекратен. Т.е. заявил, че двустранен трудов договор с ищеца не е бил подписан, като с оспорената заповед е прекратен трудовия договор, който не е произвел действие въобще. Оспорил твърденията в исквата молба, че ищецът е престириал труд по заеманата длъжност, тъй като същият никога не е работил на длъжността „контрольор, качество“, и не е получавал поради това трудово възнаграждение. Назначението на длъжността по искане на ищеца е било фиктивно, като се е водил в неплатен отпуск, каквото е било и назначението на П. Д. Х. – едноличен собственик на капитала и управител на ответното дружество в търговско дружество на ищеца. Отправил искане поради изложените съображения предявените искове да се отхвърлят с извод за неоснователност.

В писмено становище преди насроченото съдебно заседание ищецът оспорил твърденията, че е бил назначен по негово искане фиктивно на длъжността при ответното дружество, както и че не е изпълнявал служебните си задължения. Оспорил също да е депозирал молба пред работодателя за ползване на неплатен отпуск. Уточнил, че е престириал труд на обект на дружеството във ВФ № *****, където се е извършил ремонт на сървърни помещения в гр. Ш., на строителни обекти на работодателя в гр. Варна, кв. Г., на фара на нос К. и др.

В насрещно становище, ответникът оспорил твърденията за престиран труд от ищеца с аргумент, че СМР на обекти във ВФ № ***** и № ***** в гр. Ш. са извършени от „Н.П.Г.“ ЕООД, на което дружество управител и едноличен собственик на капитала е именно ищецът, като именно във връзка с изпълнение на тази поръчка същият отнел противозаконно строително скеле, собственост на дружеството ответник.

СЪДЪТ, след преценка на становищата на страните, събраните по делото доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на приложимия закон, приема за установено следното от фактическа страна:

Видно от трудов договор № 118/19.01.2021г., приет в оригинал по делото на л. 52-53, „В.К.И.г“ ЕООД, представлявано от П. Д. Х., като работодател възложил на П. Д. С., като работник да заеме длъжност „Контрольор, качество“ при дружеството за неопределено време, с месторабота в гр. Варна и работно време 2 часа, при уговорено основно месечно трудово възнаграждение в размер на 162.50 лв., платимо на 25-то число на следващ месец. По силата на договора работникът се задължил да постъпи на работа на 20.01.2021г. Трудовият договор не е подписан от работника.

Със Заповед № 001 от 01.06.2022г. /л. 9/ Управителят на „В.К.И.г“ ЕООД, на основание чл. 325, ал. 1 от КТ прекратил ТПО на П. Д. С., на длъжност „Контрольор, качество“, считано от 01.06.2022г. Няма данни заповедта да е била връчена на работника.

Заповед с идентично съдържание е издадена от работодателя и под № 001 от

10.05.2023г. /л. 54 от делото/.

В Разчетно-платежни ведомости на „В.К.И.г“ ЕООД за периода от м. януари 2021 до м. май 2022г. е отразена основна работна заплата за П. Д. С., като всички работни дни са отнесени като дни неплатен отпуск, поради което трудово възнаграждение не му е начислявано. Задължението е нулево.

При тези факти в обжалваното решение ВРС приел, че поради отсъствието на сключен трудов договор между страните, между тях не е възникнало действително ТПО. Приел, че представеният по делото трудов договор не съдържа подпис на работника – ищеца, поради което е недействителен, а приетите по делото разчетно-платежни документи и заповед за прекратяване не могат да заместят валидния трудов договор. Като недействителен, същият не е породил правни последици, на което основание отхвърлил предявените искове като неоснователни.

При служебна справка с изискано за послужване гр.д. № 13652/2022г. по описа на ВРС се установява, че същото е образувано по предявена от П. С. срещу „В.К.И.г“ ЕООД искова молба от 14.10.2022г., с която са предявени искове с правно основание чл. 128, т. 2 от КТ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 2762.50 лв., представляваща сбор от дължими и неплатени нетни трудови възнаграждения за периода от 25.02.2021г. до 01.06.2022г., ведно със законна лихва и обезщетение за забава. В исковата молба инициирала това производство на 14.10.2022г. ищецът посочил, че от 19.01.2021г. работи при ответника без да разполага с копие на трудовия договор, а от справка от ТД на НАП узнал, че трудовият му договор е прекратен на 01.06.2022г.

СЪДЪТ, въз основа на така установеното от фактическа страна, прави следните **правни изводи**:

Спорен в отношенията между страните е преюдициалният въпрос подписан ли е между тях двустранен трудов договор, който да ги обвързва валидно и да е породил присъщото му правно действие при представен от ответника – работодател и приет без оспорване от ищеца – работник по делото трудов договор, който е едностранно подписан от работодателя.

Неотносими и извън предмета на спора с оглед срещупоставените позиции на страните са развитите във въззивната жалба доводи сочещи необходимостта от изследване на въпроса съществувал ли е писмен трудов договор, който е изгубен или унищожен не по вина на ищеца, доколкото твърдения в тази насока в исковата молба и въобще в процеса не са наведени от ищеца, а представеният и приет по делото трудов договор в оригинал не е оспорен от ищеца и очевидно е наличен.

Съгласно чл. 62, ал. 1 от КТ трудовият договор се сключва в писмена форма за валидност. Съгласно чл. 63, ал. 2 вр. ал. 1 от КТ работодателят няма право да допуска до работа работника или служителя, преди да му предостави екземпляр от сключения трудов договор, подписан от двете страни и копие от уведомлението до НАП. Приема се в съдебната практика, че изискването на чл. 62, ал. 1 от КТ за писмена форма

на трудовия договор е удовлетворено, както когато е съставен документ, съдържащ двете насрещни волеизявления и е подписан от страните, така и когато е подадена писмена молба за приемане на работа и приемането на предложението от работодателя в писмена форма /заповед, акт или с друго название документ за назначение/ достигне у предложителя. Въведената от закона писмена форма за действителност на трудовия договор изключва възможността страните да изразят волята си по друг начин, напр. с конклюдентни действия. Няма отношение към действителността на трудовия договор неизпълнението на задълженията на работодателя по чл. 62, ал. 3-7 и чл. 63 от КТ.

Съобразявайки спецификата на трудовите правоотношения, законодателят е предвидил специални правила във връзка с тяхното съществуване и прекратяване, както и с оглед тяхната недействителност, регламентирани в КТ. При спор за действителност на трудов договор или отделна негова клауза, субсидиарно се прилагат основанията за недействителност на договорите по ЗЗД, в който смисъл е и разрешението по т. 4 от ТР № 86 от 27.02.1986г. на ОСГК, доколкото в специалния закон няма предвидени особени правила. Така, неспазването на установената писмена форма за валидност е уредено в общия случай като основание за нищожност в ЗЗД. А съгласно чл. 75, ал. 1 от КТ когато трудовият договор бъде обявен за недействителен и работникът или служителът е действал добросъвестно при сключването му, отношенията между страните по договора до момента на обявяване на неговата недействителност се уреждат както при действителен трудов договор. Добросъвестността на работника по чл. 75 от КТ се изразява в незнание на опорочаващите факти, като тя се предполага и в тежест на работодателя е да докаже недобросъвестността по несъмнен начин.

Работникът е добросъвестен, ако е подал молба или заявление за приемане на работа и е получил сведения от работодателя, че е приет на исканата работа /без да е видял копие от изявлението за приемане или да е държал оригинал/. Той може да не разполага с копие от молбата или заявлението с входящ номер, а и работодателят може да не води редовно дневник за кореспонденцията. Ако работодателят не представи или заяви че не е получил или не пази получената молба или заявление, работникът може да докаже както подаването на писменото предложение, така и неговото съдържание с всички доказателствени средства, включително и чрез обстоятелството че фактически е приет на работа и е изпълнявал трудовата си функция /доказването не е необходимо да е пълно, тъй като добросъвестността на работника се предполага/. По същия начин, ако работодателят не представи или заяви, че не е получил или не пази подписан от работника договор, работникът може да докаже както подаването на подписания от него договор, така и неговото съдържание с всички доказателствени средства. Без значение е дали работодателят е подписал договора, той може да представи неподписан от него екземпляр, но работникът е добросъвестен, ако е разчитал на добросъвестността на работодателя по чл. 8 от КТ, че е подписал договора, пази го и е извършил необходимите уведомления. Ако работодателят не представи или заяви че не е подписал договора или не го пази, работникът може да докаже както съдържанието на договора, така и приемането му

на работа с всички доказателствени средства, включително и чрез изпълняването на трудовата функция.

Така, ако работникът е бил добросъвестен /твърди, че е подал молба или заявление или е подписал договор/, дори изискването за форма на трудовия договор да не е спазено, отношенията между страните се уреждат както при действителен трудов договор, доколкото е доказан действително положен труд /в този смисъл Решение № 467 от 31.01.2014г. по гр.д. № 2392/2013г. на ВКС, IV ГО; Решение № 612 от 22.03.2011г. по гр.д. № 1024/2009г. на ВКС, IV ГО; Решение № 92 от 16.06.2020г. по гр.д. № 421/2020г. на ВКС, IV ГО и др./.

Така даденото разрешение в съдебната практика се споделя изцяло от настоящия съдебен състав.

В случая между страните няма сключен в изискуемата от закона писмена форма трудов договор /приетият по делото не е подписан от работника, не е оспорен от него в съдебното заседание, в което е приет като писмено доказателство/; подаване на писмена молба за назначение не се твърди от ищеца, съответно няма изхождаща от работника и подписана от него молба или заявление за приемане на работа достигнала до ответника, нито за подаването на писменото предложение, така и за неговото съдържание са ангажирани други доказателства; по делото няма и косвени данни, сочещи на обстоятелството че ищецът е бил фактически постъпил и приет на работа на 20.01.2021г., както и че фактически е изпълнявал трудовата си функция от този момент до 01.06.2022г. Неоснователно, като изолирано в тази връзка е позоваването във въззивната жалба на твърдението на ответника като индиция за възникнало действително трудово правоотношение между страните, че ищецът с назначаването си е бил в неплатен отпуск. От друга страна по делото няма приети доказателства за деклариране на трудовия договор от работодателя в ТД на НАП, а сочените във въззивната жалба справки за актуално състояние на трудовите договори на ищеца не са представени своевременно от ищеца пред първата инстанция, а представените справки пред настоящата инстанция не са приети като преклудирани. При липса на други доказателства и само на база индиция, извлечена от твърдение на ответника, който оспорва наличието на сключен между страните трудов договор, съдът не може да обоснове положителен извод за спазване на изискуемата от закона писмена форма на трудовия договор, респ. за писмено заявление или друго изявление на ищеца за приемане на работа достигнала до ответника или за действително положен труд в периода от 20.01.2021г. до 01.06.2022г., като основание за възникнало между страните трудово правоотношение, което независимо от неспазената форма на трудовия договор да се третира като действително. Ето защо в случая следва да се приеме, че отношенията между страните не могат да се уредят като при действителен трудов договор, съответно че за ищеца не е възникнало правото на защита срещу незаконно уволнение по реда на чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ. Предявеният на това основание иск поради това е неоснователен и следва да се отхвърли. Обусловеният иск по чл. 344, ал. 1, т. 2 от КТ е също неоснователен и следва да се отхвърли.

Релевираното за първи път в отговора на въззивната жалба материалноправно

възражение за погасяване на иска по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КТ по давност е недопустимо като предявено при условията на настъпила преклузия, поради което не следва да се разглежда.

В обжалваното решение, ВРС е постановил идентичен правен резултат, поради което решението е правилно и законосъобразно и не страда от визираните в жалбата пороци. Същото следва да се потвърди.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК въззиваемият има право на поискани разноски. Доказаният размер на претендираните разноски под формата на платено възнаграждение на адвокат е в размер на 750 лв. Заявеното възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно с оглед нормативно определеният размер на възнаграждението съгласно чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1/2004г. В този размер, разноските следва да се възложат в тежест на въззивника.

Мотивиран от така изложените съображения и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, Варненски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № **** от 25.05.2023г. по гр.д. № 2415/2023г. по описа на ВРС, 42-ри състав, с което на основание чл. 344, ал. 1, т. 1 и т. 2 от КТ са отхвърлени предявените от П. Д. С. с ЕГН ***** срещу „В.К.И.Г“ ЕООД, ЕИК ***** искове за признаване за незаконно и отмяна на Заповед № 001/01.06.2022г. на управителя на дружеството работодател, с която на основание чл. 325, ал. 1 от КТ е прекратено трудовото правоотношение на ищеца, считано от 01.06.2022г., както и за възстановяването на ищеца на заеманата преди уволнението длъжност „Контрольор, качеството“, при ответното дружество.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК П. Д. С. с ЕГН ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на „В.К.И.Г“ ЕООД, ЕИК ***** сумата от **750 лева**, представляваща съдебни разноски пред въззивната инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок, който за страните започва да тече от **25.08.2023г.**, на основание чл. 315, ал. 2 вр. чл. 280, ал. 2, т. 3 от ГПК.

Препис от настоящето решение да се връчи на страните по делото, заедно със съобщението за постановяването му на основание чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____